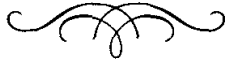

עני שלבו נשבר בקרבו נשמעת ביותר אצל הקב"ה, וכמ"ש (ישעי' סו, ב) ואל זה אביט אל עני ונכה רוח, ועד"ז בדוכתי טובא. ובמילא שוב אין נפק"מ מהי סיבת המרירות וההכנעה, דאם רק מרגיש הכנעה ושפלות עד שהוא „נכה רוח“, תפילתו נשמעת לפניו ית'.

(חלק לד, עקב שיחה ג)

ועפ"ז יש לומר דהא דר"א לא חש לקושיא זו הוא לפי שס"ל דכובד ראש והכנעה אינם ענין לכוונת המתפלל, שנאמר שאחד מתנאי כוונת הלב בתפילה כדי שתהי' תפילה כדבעי הוא הכנעת הלב, אלא הוא ענין בפני עצמו, והיא עצה טובה שהתפילה תהי' נשמעת, וכדמצינו בכמה קראי דתפילת

ואשפוך את נפשי לפני ה'

הארכתו" (ועי' גם תוס' שם). ונמצא דאע"פ שבתפלה צ"ל בקשת צרכיו מ"מ אסור להאריך בזה ביותר. ונראה לומר עוד, דאם בכל תפלה הדברים אמורים, כ"ש וק"ו כשעומדים לפני ה' בבית ה' ממש שאינו דבר רצוי כלל להיות אז שקוע בתפילה ארוכה לבקשת צרכיו, מלה"ד לאדם העומד לפני מלך שמתבטל לפניו באימה ופחד וגם כשמבקש איזה דבר מאת המלך לא יתכן אז להאריך בבקשתו אלא במלים קצרות כו'.

וי"ל דזוהי כוונת הכתוב דכשראה עלי שהיא „הרבתה להתפלל“ בבקשה „ונתתה לאמתך זרע אנשים“, אזי „ויחשבה עלי לשכורה“, שאין הפירוש שחשבה לשכורה כפשוטה (משתיית יין) אלא שהיא „שכורה“ בענין התפילה, שאריכותה בתפילה יתר על המדה היא כמו „שכורה“, ששקועה כ"כ בצרכי ורצונותי' עד ששכחה שהיא עומדת לפני ה'. ומיושבות היטב השאלות דלעיל.

והי' כי הרבתה להתפלל לפני ה' ועלי שומר את פיה (לשון המתנה. רש"י) וחנה היא מדברת על לבה גו' ויחשבה עלי לשכורה ויאמר אלי' עלי עד מתי תשתכרין גו' ותען חנה גו' ואשפוך את נפשי לפני ה' (שמואל-א א, יב-טו).

הנה לפי פשוטו סיפור זה תמוה מאד, דאם עלי חשבה לשכורה ממש איך המתין לה עד שתגמור תפלתה ולא הוציאה מיד מבית ה'. ותו, אמאי מספר לנו הנביא אודות טעותו של עלי, שעד כ"כ לא הבחין בחנה שהיא מתפללת בשפיכת הנפש לפני ה' עד שחשבה לשכורה, והרי אפילו בגנות בהמה טמאה לא דיבר הכתוב (ב"ב קכג, א), וכ"ש וק"ו לספר בגנותו של עלי כהן גדול.

והנראה בזה, הנה עיין ברכות (לב, ב) דכל המאריך בתפלתו ומעיין בה סוף בא לידי כאב לב, ופרש"י „מצפה שתיעשה בקשתו על ידי

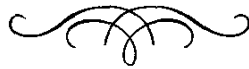
ונבונים וגדולים וצדיקים אמרה (חנה) ^{אוצר החכמה} כו' שהם לשמו של הקב"ה". והן הן הדברים.

ומכאן אנו למדים גם לענין תפילת ראש השנה, דאע"פ שאנו מבקשים ומתפללים שנקבל כתיבה וחתימה טובה בבני חיי ומזוני רוויחא כפשוטו ממש, מ"מ בעמדנו מתפללים לפני ה' בימים נוראים אלו צריכים לפעול בעצמנו שכוונתנו תהי' לשם שמים, שכל מטרתנו ורצוננו בצרכנו הגשמיים לא יהיו לשבוע מטוב עוה"ז אלא רק כדי להשתמש בהם לעבודתו יתברך.

(חלק יט, ראש השנה ד' תשרי)

וזוהו שענתה חנה „לא גו' ואשפוך את נפשי לפני ה'", כלומר, בקשתה ותפילתה „ונתתה לאמתך זרע אנשים" אינה בגדר בקשת צרכים לצורך עצמה ולהנאתה ^{אוצר החכמה} אלא אדרבה, זוהי שפיכת הנפש לפני ה'. כי זה גופא שרצתה זרע אנשים לא הי' בשביל הנאתה ושביעת רצונה אלא רק לשמו ית', וכאמרה תיכף (בתפילה זו) „ונתתיו לה' כל ימי חייו" (שמואל שם, יא), היינו שכל חפצה ורצונה ללדת בן הוא רק כדי שיהי' קנוי לגמרי להשם, לכל ימי חייו.

^{אוצר החכמה} ועיין גם ילקוט עה"פ (שם) „זרע אנשים" - „אנשים חכמים

עד עקרה ילדה שבעה ורבת בנים אומללה

ועפ"ז יש לפרש „רבת בנים אומללה" - אומללה לשון כריתה, והיינו דלא זו בלבד ש„עקרה ילדה שבעה", שיש ריבוי בצד הקדושה, אלא עוד זאת שמצליחים להכרית „רבת בנים" מצד הלעו"ז ולהעבירם לתחום הקדושה, וזוהי סיבה לשמחה גדולה ואמיתית בהפיכת החושך לאור.

ובזה מיושב ג"כ מה שתיקנו להפטיר בחנה בראש השנה, דבר"ן (פ"ד דמגילה, הובא בבית יוסף לטור או"ח סתקפ"ד) כ' שהוא לפי שבר"ה נפקדה חנה, ולכאורה ה"ז רק ענין צדדי שאינו שייך לתוכן היום כלל.

לכאורה תמוה שחנה הנביאה תשמח בשירתה בנפול אויבתה, „רבת בנים" של פנינה (שמואל-א ב, ה), והרי אפילו בנוגע למצרים אמרו רז"ל (מגילה י, ב) אמר הקב"ה מעשה ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה.

וי"ל ע"פ תורת הבעש"ט (הובא באור המאיר פ' לך) עה"פ (שמואל-א א, ב) ויהי לפנינה ילדים ולחנה אין ילדים: פנינה הוא רמז לסטרא אחרא כמאמר חז"ל (כ"ב טז, א) שטן ופנינה לשם שמים נתכוונו, וחנה רמז לשכינה, ומתרעם הכתוב על העדר הצדיקים כו' וילדים דסטרא אחרא רבים. ע"כ.